

10.2.2025

Hyvinvointialuelouden ja –hallinnon neuvottelukunta 1/2025

Aika ma 10.2.2025 klo 9.00-11.30

Paikka Teams-etäyhteys

Kutsuttu

Puheenjohtaja

Anna Kaisa-Ikonen, kunta- ja alueministeri, valtiovarainministeriö

Maija Niskala, ministerin erityisavustaja, valtiovarainministeriö

Varapuheenjohtaja

Juha Majanen, valtiosihteeri kansliapäällikkönä, valtiovarainministeriö
(puheenjohtajana 9.05 lähtien)

Jäsenet

Susanna Huovinen, alivaltiosihteeri, valtiovarainministeriö

Minna-Marja Jokinen, hallitusneuvos, yksikön päällikkö, valtiovarainministeriö

Tanja Rantanen, budjettineuvos, yksikön päällikkö, valtiovarainministeriö

Eeva-Riitta Pirhonen, ylijohtaja, opetus- ja kulttuuriministeriö

~~Kimmo Kohvakka, pelastusylijohtaja, sisäministeriö~~

Kari Hakari, osastopäällikkö, sosiaali- ja terveysministeriö

~~Tiina Korhonen, osastopäällikkö, työ- ja elinkeinoministeriö~~

Anneli Kiljunen, aluehallituksen puheenjohtaja, Etelä-Karjalan hyvinvointialue

~~Tero Järvinen, hyvinvointialuejohtaja, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue~~

Sami Sipilä, konsernipalvelujen toimialajohtaja, Etelä-Savon hyvinvointialue

~~Camilla Söderström, hallintojohtaja, Itä-Uudenmaan hyvinvointialue~~

Minna Sevón, talousjohtaja, Itä-Uudenmaan hyvinvointialue

~~Eija Immonen, talousjohtaja, Kainuun hyvinvointialue~~

Sami Mäenpää, hyvinvointialuejohtaja, Kainuun hyvinvointialue

~~Olli Naukkarinen, hyvinvointialuejohtaja, Kanta-Hämeen hyvinvointialue~~

Petrus Kukkonen, rahoitus- ja investointijohtaja, Kanta-Hämeen hyvinvointialue

~~Helinä Saarela, talousjohtaja, Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue~~

Maria Kaisa Aula, aluehallituksen puheenjohtaja, Keski-Suomen hyvinvointialue

~~Raija Kontio, hyvinvointialuejohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue~~

Päivi Tarsia, rahoitus- ja talousjohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

~~Harri Hagman, hyvinvointialuejohtaja, Kymenlaakson hyvinvointialue~~

Nina Brask, aluehallituksen puheenjohtaja, Kymenlaakson hyvinvointialue

~~Tapani Melaluoto, aluehallituksen puheenjohtaja, Lapin hyvinvointialue~~

Markus Syrjänen, konsernipalvelujen johtaja, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

~~Juhani Sand, konsernipalvelujen johtaja, Pirkanmaan hyvinvointialue~~

~~Linda Jakobsson Pada, hallintojohtaja, Pohjanmaan hyvinvointialue~~

Lena Nystrand, talousjohtaja, Pohjanmaan hyvinvointialue

Janne Kastinen, konsernilaskennan päällikkö, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

~~Anu Vuorinen, strategia- ja talousjohtaja, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue~~

~~Kari Janhonen, talousjohtaja, Pohjois-Savon hyvinvointialue~~

Antti Niemi, talousjohtaja, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Tero Mäkiranta, vt. hyvinvointialuejohtaja, Satakunnan hyvinvointialue

Mikko Hokkanen, konsernipalvelujen johtaja, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

Laura Saurama, konsernijohtaja, Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Matti Bergendahl, toimitusjohtaja, HUS-yhtymä

Daniel Sazonov, apulaispormestari, Helsingin kaupunki

Pysyvät asiantuntijat

Ville-Veikko Ahonen, finanssineuvos, muutosjohtaja, valtiovarainministeriö

Jarkko Levasma, ICT-johtaja, valtiovarainministeriö

Sihteeristö

Noora Heinonen, finanssineuvos, valtiovarainministeriö pääsihteeri

Antto Korhonen, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö asiantuntijasihteeri

Hanna-Maija Perttola, projektiassistentti, valtiovarainministeriö tekninen sihteeri

Erikseen kutsutut

Jenni Pääkkönen, finanssineuvos, yksikön päällikkö, valtiovarainministeriö, asiak kohta 4

Antti Väisänen, johtava erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö, asiakohdat 5 ja 6

Juri Matinheikki, johtava erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö, asiakohdat 5 ja 6

Eeva Mäenpää, hallitusneuvos, valtiovarainministeriö, asiak kohta 7

Käsiteltävät asiat

1. Kokouksen avaus ja osallistujien vahvistaminen

Puheenjohtaja Anna-Kaisa Ikonen avasi kokouksen klo 09.01. Vahvistettiin osallistujat.

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista kokouksen esityslistaksi.

3. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Puheenjohtajuus siirtyi Juha Majaselle. Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

4. Lähtökohtia kevään JTS-valmisteluun ja hallituksen puoliväliriiheen

Jenni Pääkkönen kertoi kansantalouden ja julkisen talouden tilanteesta. Talous kääntyi kasvuun vuoden 2024 aikana ja kasvun ennustetaan nopeutuvan kuluvana vuonna. Hintojen nousun hidastuminen ja korkojen lasku vauhdittaa kulutusta tästä vuodesta lähtien. Tuottavuuden hidas kasvu on ongelma

Suomessa ja euroalueella. Työllisyys laskee ja työvoiman tarjonta kasvaa.

Julkisen talouden alijäämä kohenee hitaasti, viime vuoden 4,2 prosentista 3,5 prosenttiin vuonna 2025. Ennusteen mukaan vuonna 2029 alijäämä on 2,0 prosenttia suhteessa BKT:hen. Velkasuhteen kasvu pysähtyy ennusteessa hetkellisesti vuosikymmenen vaihteessa ennen kääntymistä loivaan nousuun. Julkinen velka on Suomessa kasvanut muita Pohjoismaita suuremmaksi. Hyvinvointialueiden sopeuttamistoimia on viety ennustelaskelmiin maltillisesti.

Puheenjohtaja totesi, että hyvinvointialueiden toimilla on merkittävä vaikutus julkisen talouteen.

Merkittiin reaalityalouden näkymät ja julkisen talouden näkymät tiedoksi.

5. Hyvinvointialueiden vuoden 2024 tilinpäätösarviot

Antti Väisänen kertoi vuoden 2024 tilinpäätösarvioista. Toimintamenojen kasvuksi arvioidaan noin 3,2 prosenttia vuoteen 2023 verrattuna. Toimintatulojen kasvu olisi 2,8 prosenttia ja alijäämä yhteensä noin 1,2 miljardia euroa.

Keskusteltiin tilinpäätöstietojen tarkentumisesta alkuvuoden aikana, mikä on syytä huomioida tulevaisuudessa tarkasteluissa ja kehysriihen analyyseissä. Todettiin, että STM:n sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen -selvityksen julkaisun tavoiteaikataulu on helmikuun loppuun mennessä.

Merkittiin keskustelu tiedoksi.

6. Hyvinvointialueiden talousarviosuunnitelmat ja niiden analyysi

Antti Väisänen kertoi hyvinvointialueiden talousarvio- ja suunnitelmatiedoista. Toimintatulojen arvioidaan kasvavan vuonna 2025 noin 0,8 prosenttia. Toimintamenojen kasvun arvioidaan hidastuvan vuonna 2025 selvästi vuodesta 2024 ja vuosikate kääntyy positiiviseksi. Vuosi 2025 olisi noin 242 miljoonaa ylijäämäinen, mutta alueiden välillä on tässä suhteessa suurta vaihtelua. Koko maan tasolla nettokustannukset 2024-2025 kasvaisivat maltilliset 2,8 prosenttia. Muutamalla alueella tavoitellaan merkittävää nettokustannusten alenemaa. Taloussuunnitelmavuosien 2026 ja 2027 perusteella 11 aluetta ei selvästi kattaisi kertyneitä alijäämiään vuoden 2026 loppuun mennessä.

Juri Matinheikki kertoi alueiden omien suunnitelmien ja menopaineen vertailusta alueiden nettokustannusten kehitykseen vuosien 2023-2027 osalta. Vuoden 2025 talousarvioiden kasvuprosentit ovat samalla suuruusasteella painelaskelman kanssa. Vuoden 2026 osalta kahden skenaarion välinen ero paikoin kasvaa merkittävästi.

Keskustelussa nostettiin esille tarve huomioida siirtymätasausvähennysten vaikutus alijäämiin sekä tarve vakioda eri toimijoiden laskelmissaan käyttämät laskentakaavat. Todettiin, että alueet ovat tehneet sopeuttamista vuoden 2024 aikana merkittävästi. Henkilöstömenoissa kasvu on ollut pienempää kuin palkkaratkaisun mukainen kasvu, ja myös ostopalveluissa on tapahtunut tosiasiallista supistumista. Maksutuotoissa on tapahtunut kasvua lakisääteisiä maksimitasoja kohti. Painotettiin myös sitä, että

viestintä alueiden suuntaan ennakkollisen talouden ohjauksen menettelyn käytöstä ja alijäämien kattamatta jättämisen seurauksista on erittäin tärkeää.

Puheenjohtaja totesi, että jatkossakin on tärkeä seurata alueiden kustannuskehitystä. Vuonna 2024 alueiden kustannuksiin loivat painetta muun muassa inflaatio ja palkkaratkaisu, ja toteutunut kustannusten kehitys on ollut tämä huomioituna hyvällä tasolla. Samalla uralla on syytä jatkaa. Valtioneuvoston tehtävänä on tukea hyvinvointialueita onnistumisessa. Jatkossa on tarve keskittyä hyvinvointialuekohtaisesti erityisesti niihin alueisiin, joiden kohdalla valtioneuvoston toimilla on vaikuttavuutta.

Merkittiin keskustelu tiedoksi.

7. Luonnos hallituksen esitykseksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Eeva Mäenpää kertoi hallituksen esityksestä rahoituslain muuttamiseksi, joka on lausunnoilla 7.3. asti ja jonka mukaisten muutosten olisi tarkoitus tulla voimaan 1.1.2026. Esitys sisältää hyte-kertoimen muutokset, lakisääteisen päivityksen soten sektoripainoihin, soten tarvekertoimien laskennan muutoksen kahden vuoden keskiarvoon, pelastustoimen riskikertoimen tietojen tarkistamisen sekä JTS:n yhteydessä linjatut kertaluonteiset säästöt siirtymätasauksista.

Seuraavassa vaiheessa (voimaan 1.1.2027) etenevät soten tarvetekijöiden päivitykset, olosuhdetekijöiden painoarvojen tarkastelu, siirtymätasausmallin tarkastelu, palvelutarpeen kasvun päivittämisen muutokset, saaristolaisuuskriteerin muutokset sekä hallitusohjelman liite B:n mukaiset säästötoimenpiteet vuodesta 2027 lukien.

Daniel Sazonov Helsingin kaupungilta totesi, että esityksen mukainen 35 miljoonan euron leikkaus Helsingin kaupungin rahoituksesta antaisi alueille erikoisen viestin siitä, mitä voi tapahtua, jos jokin alue toimii lainsäädännön edellytysten mukaisesti. Tämä lisäisi alueiden intressiä alijäämien tekemiseen. Sazonov pyysi pöytäkirjaan kirjattavaksi Helsingin kaupungin vahvan eriävän näkemyksen käsiteltävään rahoituslain muutosesitykseen.

Eeva Mäenpää totesi, että siirtymätasausmuutoksen osalta kyse on kertaluonteisesta säästöstä, jota on haettu sieltä minne laskennallinen rahoitus kohdentaa niin paljon rahoitusta, että siirtymätasauksen vaikutus on pieni. Huomionarvoista on, että jälkikäteistarkistus kohdentaa rahoitusta myös Helsingille, vaikka se on tehnyt ylijäämää. Kriteeri on hallituksen esityksessä. Mäenpää totesi lisäksi, että malliin ehdotetut pysyvät muutokset lisäävät mallin kannustavuutta.

Sazonov totesi, että siirtymätasaukset ovat pysyvä elementti järjestelmässä ja että on huomattava, että jälkikäteistarkistus voi olla myös negatiivinen. Keskustelussa tuotiin lisäksi esiin, että rahoitusmallin jatkuvasti lisääntyvä kompleksisuus ja teknisyys haastaa koko järjestelmää.

Puheenjohtaja totesi, että esityksen arviointia jatketaan lausuntokierroksen jälkeen.

Merkittiin keskustelu tiedoksi.

8. Ilmoitusasiat

- a. Valtioneuvosto antoi [23.1.2025](#) asetuksen hyvinvointialueneuvottelukunnasta

9. Tiedoksi

- a. Nimeämispyyntö (VN/3574/2025) 29.1.-24.2.2025 jäsen ehdokkaiden nimeämiseksi hyvinvointialueneuvottelukuntaan
- b. Lausuntopyyntö ([VN/20544/2024](#)) 27.1.-28.2.2025 luonnoksesta hyvinvointialueiden tehtäviä koskeviksi valtakunnallisiksi tavoitteiksi vuosille 2025–2029
- c. Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallintokongressin Suomen valtuuskunnan nimeäminen vuoden 2025 vaalien jälkeen; esitys hyvinvointialueiden asiaa koskevasta organisoitumisesta aluevaalien jälkeen.
- d. Hyvinvointialueiden kesäpäivä 2025 järjestetään viikolla 23 tai 24.

10. Muut esille tulevat asiat

Ei muita asioita.

11. Seuraavan kokouksen ajankohta

- a. Alustavana suunnitelmana on, että Hythanek ei enää kokoontuisi.

12. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti osallistujia työstä Hythanek-neuvottelukunnan puitteissa ja päätti kokouksen klo 11.19.